

رای شماره 1509255 هیأت تخصصی شوراهای اسلامی دیوان عدالت اداری با موضوع: بند (و) از ماده 39 تعرفه عوارض مصوب سال 1401 و 1400 شورای اسلامی شهر همدان ابطال نشد

هیأت تخصصی شوراهای اسلامی

* شماره پرونده: ه/ع/0200050

شماره دادنامه سیلور: 140231390001509255 تاریخ: 1402/06/13

* شاکی: مرتضی حق طلب فرزند محمد

* طرف شکایت: شهرداری همدان - شورای اسلامی شهر همدان

* موضوع شکایت و خواسته: ابطال بند (و) از ماده 39 تعرفه عوارض مصوب سال 1401 و 1400

* شاکی دادخواستی به طرفیت شهرداری همدان - شورای اسلامی شهر همدان به خواسته ابطال بند (و) از ماده 39 تعرفه عوارض مصوب سال 1401 و 1400 به دیوان عدالت اداری تقدیم کرده که به هیأت عمومی ارجاع شده است متن مقررره مورد شکایت به قرار زیر می باشد:

عوارض ارزش افزوده ناشی از اجرای طرحهای توسعه و عمران شهری ماده 39- 1401

(و) ارتفاع ملک از کاربری طرح جامع جدید مصوب شورای عالی معماری و شهرسازی نسبت به طرح تفصیلی معادل $R = 80\%$ (4 kpls) در هنگام مراجعه اخذ گردد.

ارتفاع ملک از کاربری طرح تفصیلی تدوین مصوب شورای عالی معماری و شهرسازی نسبت به طرح مؤژدا معادل $R = 50\%$ (4 kpls) در هنگام مراجعه اخذ گردد.

ارتفاع ملک از کاربری طرح تفصیلی تدوین مصوب شورای عالی معماری و شهرسازی نسبت به طرح مرجان معادل $R = 30\%$ (4 kpls) در هنگام مراجعه اخذ گردد.

در غیر اینصورت مشمول اخذ عوارض فوق نمی گردد.

ضریب محله براساس جدول مربوطه = L

ضریب تغییر کاربری بر اساس جدول مربوطه = K

ارزش محاسباتی = P

خالص مساحت عرصه بعد از کسر معابر طرح تفصیلی فضای سبز طرح تفصیلی = S

و) مالکینی که قصد ارتفاع با کاربری طرح تفصیلی تدوین مصوب شورای عالی معماری و شهرسازی نسبت به طرح مؤژدا را دارند معادل $R = 40\%$ (4 kpls) در هنگام نقل و انتقال اصلاح سند و صدور پروانه ساختمانی عوارض اخذ گردد.

مالکینی که قصد ارتفاع با کاربری طرح تفصیلی تدوین مصوب شورای عالی معماری و شهرسازی نسبت به طرح مرجان را دارند معادل $R = 10\%$ (4 kpls) در هنگام نقل و انتقال اصلاح سند و صدور پروانه ساختمانی عوارض اخذ گردد.

در غیر اینصورت مشمول اخذ عوارض فوق نمی گردد.

ضریب محله براساس جدول مربوطه = L

ضریب تغییر کاربری بر اساس جدول مربوطه = K

ارزش محاسباتی = P

خالص مساحت عرصه بعد از کسر معابر طرح تفصیلی فضای سبز طرح تفصیلی = S

*دلایل شاکی برای ابطال مقررہ مورد شکایت:

1- مستند به ماده 4 قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب 1380 اخذ هرگونه وجه، کالا، خدمات توسط دستگاه های اجرایی باید مستند به قانون باشد.

2- شوراهای اسلامی شهر فاقد هرگونه اختیارات قانونی در خصوص تغییر کاربری اراضی می باشند.

3- مستند به نظریه شورای محترم نگهبان مورخ 76/10/13 وصول هرگونه وجه از اشخاص باید مستند به قانون باشد و بنابراین صورت خلاف شرع شناخته شد.

4- هرگونه تصویب طرح های تفصیلی و تغییرات آن در صلاحیت کمیسیون ماده 5 قانون تاسیس شورای عالی شهرسازی و معماری می باشد.

*خلاصه مدافعات طرف شکایت:

شورای اسلامی شهر همدان به موجب لایحه دفاعیه تقدیمی مورخ 1401/12/16 اعلام نموده 1- شاکی دلیل و مدرک مثبتی ای که دلالت بر اختلاف عوارض با ملک ایشان باشد ارائه ننوده است.

2- به موجب ماده 2 و تبصره 1 قانون درآمد پایدار و هزینه شهرداری ها و دهیاری ها مصوب 1401/5/11 کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی که در محدوده و حریم شهر ساکن هستند و به نوعی از خدمات شهری استفاده کنند می بایست عوارض و بهای خدمات را پرداخت نمایند.

3- شورای اسلامی شهر در راستای مواد 16 ماده 80 قانون تشکیلات وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی و انتخاب شهرداران مصوب 1375 اقدام به وضع عوارض ارزش افزوده ناشی از اجرای طرح توسعه شهری بعد از تصویب کمیسیون ماده 5 نموده است.

هیأت تخصصی شوراهای اسلامی دیوان عدالت اداری با حضور اعضاء تشکیل، پس از ملاحظه پرونده و اسناد و مدارک موجود در آن و بعد از قرائت گزارش عضو ممیز و بررسی و انجام مشاوره به اتفاق آراء اعضای حاضر در جلسه به شرح ذیل مبادرت به صدور رأی می نماید.

***رأی هیات تخصصی شوراهای اسلامی:**

طبق بند 16 ماده 80 قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران مصوب 1375 با اصلاحات بعدی، تصویب لوایح برقراری یا لغو عوارض شهر و همچنین تغییر نوع و میزان آن با در نظر گرفتن سیاست عمومی دولت که از سوی وزارت کشور اعلام می شود از جمله وظایف و مسئولیت های شورای اسلامی شهر محسوب شده است. و در تبصره یک ماده «50» قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب سال 1387 و اصلاحات بعدی سال 1400 وضع عوارض محلی جدید که تکلیف آنها در این قانون مشخص نشده باشد، با رعایت مقررات مربوطه تجویز شده است و در بند « ب » رای شماره 79 مورخ 1395/2/21 هیات عمومی دیوان عدالت اداری وضع عوارض صدور پروانه های ساختمانی در تراکم پایه و مازاد بر تراکم مغایر قانون و خارج از حدود اختیار تشخیص نگردیده است، همچنین در بند 4 ماده 22 قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب سال 1380 با اصلاحات و الحاقات بعدی مقرر گردیده است: « عوارض ناشی از تغییر کاربری و فروش تراکم به اقساط پنج تا ده ساله از شروع بهره برداری توسط سرمایه گذاران به شهرداری مربوطه پرداخت خواهد شد. » همچنین در بند (الف) ماده 174 قانون برنامه پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران وضع عوارض بر ارزش افزوده اراضی و املاک ناشی از اجرای طرحهای توسعه شهری مجاز شمرده شده است و در آراء هیأت عمومی از جمله رأی شماره 1308 - 1397/5/9 مصوبات شوراهای اسلامی در وضع عوارض برای ارزش افزوده ناشی از تغییر کاربری مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات تشخیص داده نشده است. بنابراین بند (و) ماده 39 تعرفه سال 1400 و 1401 مصوب شورای اسلامی شهر همدان عوارض ارزش افزوده ناشی از تغییر کاربری املاک و اراضی مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات قانونی نبوده و به استناد مواد 12 و 84 قانون دیوان عدالت اداری اصلاحی سال 1402 رأی به رد شکایت صادر می شود. این رأی ظرف بیست روز از تاریخ صدور از سوی رئیس محترم دیوان عدالت اداری و یا ده نفر از قضات محترم دیوان عدالت اداری قابل اعتراض است.

رئیس هیأت تخصصی شوراهای اسلامی دیوان عدالت اداری - رحمان پیوست